

**FLORA EN FAUNA
(QUICKSCAN EN AANVULLEND ONDERZOEK)
PLANTAGEBAAN 192
WOUWSE PLANTAGE**

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
PLANTAGEBAAN 192
TE WOUWSE PLANTAGE
GEMEENTE ROSENDAAL

Project: ROO.GEM.ECO
Rapportnummer: 08123558
Status: Eindrapportage
Datum: 20 februari 2009
Opdrachtgever: Gemeente Rosendaal
Postbus 5000
4700 KA Rosendaal
Tel. 0165 - 579315
Contactpersoon: Mevr. I. Sep

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl

Opsteller: Ing. M. Koen
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden.....	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	3
5.1	Vogels.....	3
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	5
5.5	Libellen en vlinders.....	5
5.6	Vaatplanten.....	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
6.1	Flora- en faunawet.....	6
6.2	Algemene zorgplicht.....	8
6.3	Gebiedsbescherming.....	8
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy bv heeft van de gemeente Roosendaal opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Plantagebaan 192 te Wouwse Plantage in de gemeente Roosendaal.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy bv is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy bv ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Roosendaal bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 9.400 \text{ m}^2$) is gelegen aan de Plantagebaan 192, in de kern van Wouwse Plantage in de gemeente Roosendaal (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Wouw, sectie H, nummers 1814, 1819 en 1862.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 085.790$, $Y = 388.810$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 085/388.

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd en onverhard. Het westelijke terreindeel is in gebruik geweest als akkerland en grasland. Het oostelijke terreindeel betreft een verruigde boomgaard met een dichte ondergroei van wilde braam. Het zuidoostelijke terreindeel bestaat uit verruigd grasland met een walnootboom.

Rondom de onderzoekslocatie bevindt zich bebouwing, variërend van oude boerderijen met grote (deels open) schuren tot relatief nieuwe woningen met onderhouden siertuinen. In een tuin ten noordoosten van de locatie worden enkele boerderijdieren als kippen en dwerggeiten gehouden. Ten noordoosten van de onderzoekslocatie bevindt zich een kwekerij. Ten noordwesten bevindt zich een appartementencomplex. De overige directe omgeving bestaat uit woonpercelen bestaande uit tuinen en bebouwing als woningen, garages en schuren. De omgeving direct buiten de bebouwde kom van Wouwse Plantage bestaat hoofdzakelijk uit agrarische percelen en een bosgebied.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Direct ten zuidwesten van het dorp Wouwse Plantage bevindt zich wel het bos- en natuurgebied 'Brabantse Wal', dat met een oppervlakte van 4.906 ha is aangewezen als Natura 2000-gebied.

Het Natura 2000-gebied 'Brabantse Wal' is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied. De Habitatrichtlijnsoorten voor dit gebied zijn kamsalamander en drijvende waterweegbree. De Vogelrichtlijnsoorten voor dit gebied zijn dodaars, geoorde fuut, wespendif, nachtzwaluw, zwarte specht en boomleeuwerik (bron: Ministerie LNV).

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie bevindt zich niet in een kerngebied, verbindinggebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. Het reeds genoemde Natura 2000-gebied 'Brabantse Wal' is tevens aangewezen als EHS kerngebied. Daarnaast bevinden zich in het buitengebied enkele houtsingels en smalle watergangen, welke een ecologische verbinding vormen en tevens onderdeel zijn van de EHS.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens om op de onderzoekslocatie een woningbouwlocatie te ontwikkelen voor ongeveer 20 tot 28 woningen voor doelgroepen die aansluiten bij de behoefte vanuit het dorp.

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de te ontwikkelen woningbouwlocatie zal de huidige functie van het terrein in z'n geheel verdwijnen. Alle bomen en struiken zullen worden verwijderd.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 22 januari 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok slecht is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok één soort van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004 is waargenomen. Dit kan betrekking hebben op een Rode Lijstsoort als huismus, ringmus, boerenzwaluw, huiszwaluw, kerkuil, steenuil of patrijs.

Door de aanwezigheid van een verruigde boomgaard met verschillende fruitbomen en struiken, is de onderzoekslocatie geschikt voor diverse broedvogels. Een aantal fruitbomen beschikt over natuurlijke holtes, welke naar verwachting voornamelijk gebruikt zullen worden door mezen als koolmees en pimpelmees. De ondergroei van de verruigde boomgaard biedt voornamelijk broedgelegenheid aan vogelsoorten als braamsluiper en winterkoning. Tijdens het veldbezoek zijn op het westelijke terreindeel twee patrijzen waargenomen.

De oude (deels open) schuur, op het perceel van Plantagebaan 194, vormt een potentiële verblijfplaats voor kerkuil of steenuil. Hierdoor is het mogelijk dat de onderzoekslocatie een onderdeel vormt van het functionele leefgebied van één of beide beschermde uilensoorten. Zowel steenuil als kerkuil zijn opgenomen in de Rode Lijst 2004 van bedreigde vogelsoorten, met als status kwetsbaar. Het nest (vaste verblijfplaats) en het essentiële leefgebied van beide soorten is jaarrond beschermd. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is het niet op voorhand uit te sluiten dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het functionele leefgebied van kerkuil en/of steenuil.

De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes, hierbij is in de walnootboom een spechtenholte aangetroffen. Deze behoort vermoedelijk tot een grote bonte specht. Een nestholte van grote bonte specht is, indien in gebruik, jaarrond beschermd. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is het niet op voorhand uit te sluiten dat de holte nog een functie heeft voor de grote bonte specht.

Verder dient te worden opgemerkt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden, waardoor geen harde uitspraken kunnen worden gedaan omtrent het al dan niet voorkomen van broedvogels.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997) en het Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant (Twisk & Limpens, 2006) blijkt dat er in het uurhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt de volgende soorten vleermuizen zijn waargenomen; gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De aanwezige natuurlijke holtes in de bomen op de onderzoekslocatie en de spechtenholte in de walnotenboom vormen een potentiële verblijfplaats voor vleermuissoorten als rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan niet op voorhand worden uitgesloten dat de holtes een verblijfsfunctie hebben voor boomgebruikende vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De schuur, op het perceel van Plantagebaan 194, vormt een geschikte verblijfplaats voor gewone grootoorvleermuizen. De overige bebouwing in de directe omgeving van de onderzoekslocatie is potentieel geschikt voor vleermuizen. Eventuele verblijfplaatsen hierin ondervinden naar verwachting, mede door de afstand tot de nieuwbouwlocaties, geen directe hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie vormt, gelet op het aanwezige habitat, een geschikt foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De locatie kan met name voor grootoorvleermuizen een belangrijke foerageerfunctie hebben. Het foerageergebied van een gewone grootoorvleermuis kan zich beperken tot één boom, wanneer hier voldoende voedsel aanwezig is. Het is mogelijk dat, mede vanwege de aanwezigheid van geschikte verblijfsmogelijkheden, dat de walnootboom of de verruigde boomgaard zo'n foerageergebied is. Door het verdwijnen van dit potentiële foerageergebied, kan indirect de vaste verblijfplaats worden verstoord. Doordat de vaste voedselbron nabij de verblijfplaats verdwijnt, kan dit negatieve gevolgen hebben in de kraamperiode, omdat de vleermuizen langer onderweg zijn om te kunnen foerageren.

Daarnaast vormt de onderzoekslocatie mogelijk een belangrijk foerageergebied tijdens weersomstandigheden met wind en regen, omdat de locatie zich in de directe nabijheid van mogelijke verblijfplaatsen bevindt. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan niet op voorhand worden uitgesloten dat met de voorgenomen plannen een belangrijk foerageergebied verloren gaat, waardoor indirect een vaste verblijfplaats van vleermuizen buiten de onderzoekslocatie verstoord wordt.

Vliegroutes

Mede vanwege de ligging binnen de bebouwde kom en het ontbreken van aanknopingspunten met lijnvormige landschappelijke elementen, is het niet te verwachten dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van een belangrijke vliegroute. Door de voorgenomen ingreep worden naar verwachting geen belangrijke vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor algemene grondgebonden zoogdieren als egel, konijn, wezel en diverse algemene muizensoorten. Door de aanwezigheid van dichte begroeiing als braam op het oostelijke terreindeel, zijn er op de onderzoekslocatie voldoende plekken om te schuilen. Voor de te verwachten algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de meest recente gegevens van RAVON (1997- 2006) en de Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant (Delft & Schuitema, 2005) zijn in het uurhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en levendbarende hagedis. Van de waargenomen soorten is alleen de bruine kikker binnen het kilometerhok van de onderzoekslocatie waargenomen.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Op het oostelijke terreindeel kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Door het ontbreken van wateroppervlakten als beken, sloten en vijvers op de onderzoekslocatie, is het uit te sluiten dat er voortplantingsmogelijkheden zijn op de locatie voor amfibieën.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarnemingen van levendbarende hagedis hebben naar verwachting betrekking op het gebied 'Brabantse Wal'. Vanwege het ontbreken van open water kan de onderzoekslocatie ook geen onderkomen bieden aan vissen.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Het is niet uit te sluiten dat er incidenteel waarnemingen gedaan kunnen worden van beschermde en zeldzame soorten. Dit komt doordat veel soorten na hun voortplantingstijd zwerfgedrag vertonen.

5.6 Vaatplanten

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, goed is onderzocht op de aanwezigheid van vaatplanten. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok één soort van de Flora- en faunawet tabel 1 is waargenomen. Dit kan mogelijk betrekking hebben op brede wespenorchis. Voor een tabel 1 soort geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Volgens het natuurloket zijn er geen soorten waargenomen waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling geldt.

Gezien het voormalige gebruik van het westelijke terreindeel als akkerland en dichtbegroeide karakter (voornamelijk met braam) op het oostelijke terreindeel, is het niet te verwachten dat er beschermde plantensoorten op de locatie aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn de meeste beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er overtredingen te verwachten voor broedvogels en zijn overtredingen ten aanzien van vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Spechtsoorten, kolonievogels en de meeste roofvogels zijn het gehele jaar beschermd omdat de nestplaats, bomengroep of boomholte ook buiten het broedseizoen gebruikt wordt of omdat deze soorten enkel gebruik maken van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid.

Uilen

Voor de steenuil en kerkuil geldt dat het functionele leefgebied jaarrond beschermd is. Veranderingen in het leefgebied kunnen grote impact hebben op het voortbestaan van deze soorten. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is het niet met voldoende zekerheid uit te sluiten of de onderzoekslocatie een functie heeft voor een uilensoort. Een aanvullend onderzoek zal uitsluitend bieden betreft het belang van de onderzoekslocatie voor kerkuil en/of steenuil.

Spechten

Voor het kappen van de walnootboom met een holte van de grote bonte specht is een ontheffing noodzakelijk, indien de holte een verblijfsfunctie heeft. Vooralsnog is het op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet uit te sluiten dat de aangetroffen holte in de walnootboom, nog een gebruiksfunctie heeft voor een grote bonte specht.

Een aanvullend onderzoek naar spechten gedurende het meest geschikte onderzoeksseizoen, zal uitsluitend geven over de functie van de holtes op de onderzoekslocatie door spechten.

Overige broedvogels

Voor de overige te verwachten broedvogels geldt dat, indien de beplanting en bomen buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie.

In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren.

Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven en indien nodig een ontheffing aan te vragen (Limpens, 2005).

Verblijfplaatsen

Vanwege de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen in enkele te kappen bomen op de onderzoekslocatie, is het op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet uit te sluiten dat er verstoringen en daarmee overtredingen in het kader van de Flora- en faunawet plaats kunnen vinden ten aanzien van vleermuizen.

Een aanvullend veldonderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitend te geven over het gebruik van de boomholtes op onderzoekslocatie door vleermuizen. Vervolgens dient vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij het kappen van de bomen.

Foerageergebied

Het verlies van het foerageerhabitat op de onderzoekslocatie kan een negatief effect hebben op in de directe omgeving verblijvende vleermuizen. Met name eventueel verblijvende grootoorvleermuizen, in de naastgelegen schuur, kunnen nadelige gevolgen ondervinden door het verlies van het potentiële foerageergebied.

Een aanvullend veldonderzoek binnen het geschikte seizoen zal meer uitsluitel te geven over het belang van de locatie als foerageergebied. Vervolgens dient ook hierbij vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij de voorbereiding en de uitvoer van het project.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de te verwachten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie, dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren en amfibieën. Eventueel aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen of dienen eventueel met zorg te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de voorgenomen ingreep. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Rekening houdend met het broedseizoen, is september - oktober de minst ongunstige periode voor het verwijderen van de beplanting.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is gelegen in de nabijheid van het Natura 2000-gebied 'Brabantse Wal'. Vanwege de ligging binnen de bebouwde kom en het ontbreken van een directe verbinding met het natuurgebied hebben de voorgenomen plannen geen invloed op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied.

Vanwege de ligging binnen de bebouwde kom heeft de voorgenomen ingreep geen effect op een EHS kerngebied, verbindingszone of verwervingszone, dat zich buiten de bebouwde kom van Wouwse Plantage bevindt. In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en EHS) is geen nadere toetsing noodzakelijk.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy bv heeft in opdracht van de gemeente Roosendaal een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Plantagebaan 192 te Wouwse Plantage in de gemeente Roosendaal.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Te verwachten ingrepen

De opdrachtgever is voornemens om op de onderzoekslocatie een woningbouwlocatie te ontwikkelen voor ongeveer 20 tot 28 woningen. Ten behoeve van de te ontwikkelen woningbouwlocatie zal de huidige functie van het terrein in z'n geheel verdwijnen. Alle bomen en struiken zullen worden verwijderd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De beplanting op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan diverse broedvogels. In de walnootboom op de locatie bevindt zich een nestholte van de grote bonte specht. De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat, dat onderdeel uit kan maken van het functionele leefgebied van kerkuil of steenuil. Enkele boomholtes op de locatie vormen een potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast vormt de onderzoekslocatie mogelijk een essentieel foerageergebied voor in de directe omgeving verblijvende vleermuizen als gewone grootoorvleermuis. Het oostelijke terreindeel biedt geschikte schuilmogelijkheden aan een aantal algemene grondgebonden zoogdieren en vormt geschikt landhabitat voor enkele algemeen voorkomende amfibieën. Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Met uitzondering van jaarrond beschermde soorten als spechten en uilen, kan over het algemeen schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren,

In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

In het kader van de zorgplicht dient bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren en amfibieën. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Rekening houdend met het broedseizoen is september - oktober, de minst ongunstige periode voor het verwijderen van de beplanting.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

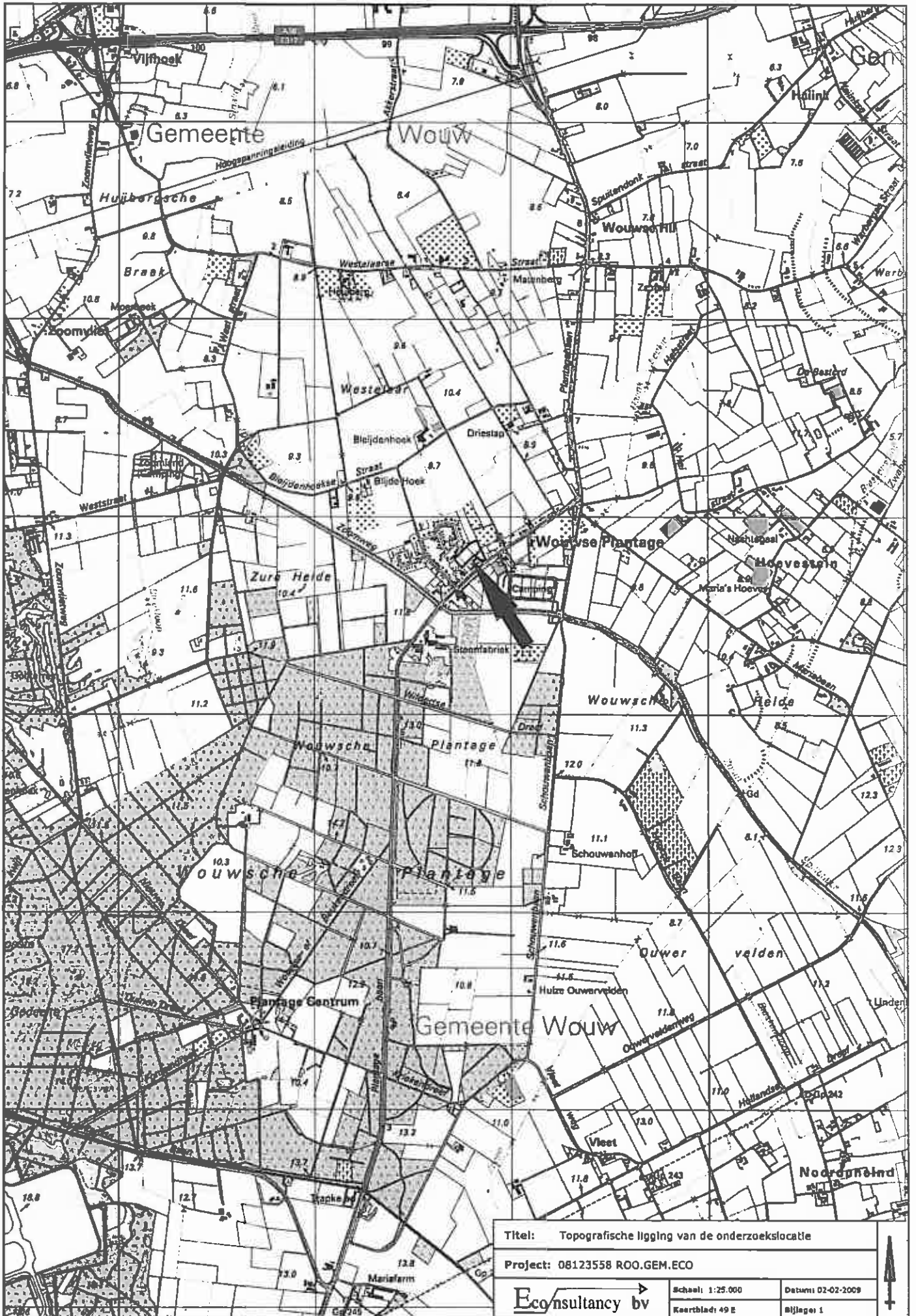
Het is op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet op voorhand met voldoende zekerheid uit te sluiten, dat er met het verdwijnen van de huidige situatie, verstoringen optreden ten aanzien van een jaarrond beschermde broedvogel.

Daarnaast kan niet op voorhand worden uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de aanwezige boomholtes als verblijfplaats en de gehele onderzoekslocatie als foerageergebied. Om een volledige beoordeling mogelijk te maken is een aanvullend veldonderzoek met betrekking tot grote bonte specht, kerkuil, steenuil en vleermuizen noodzakelijk.

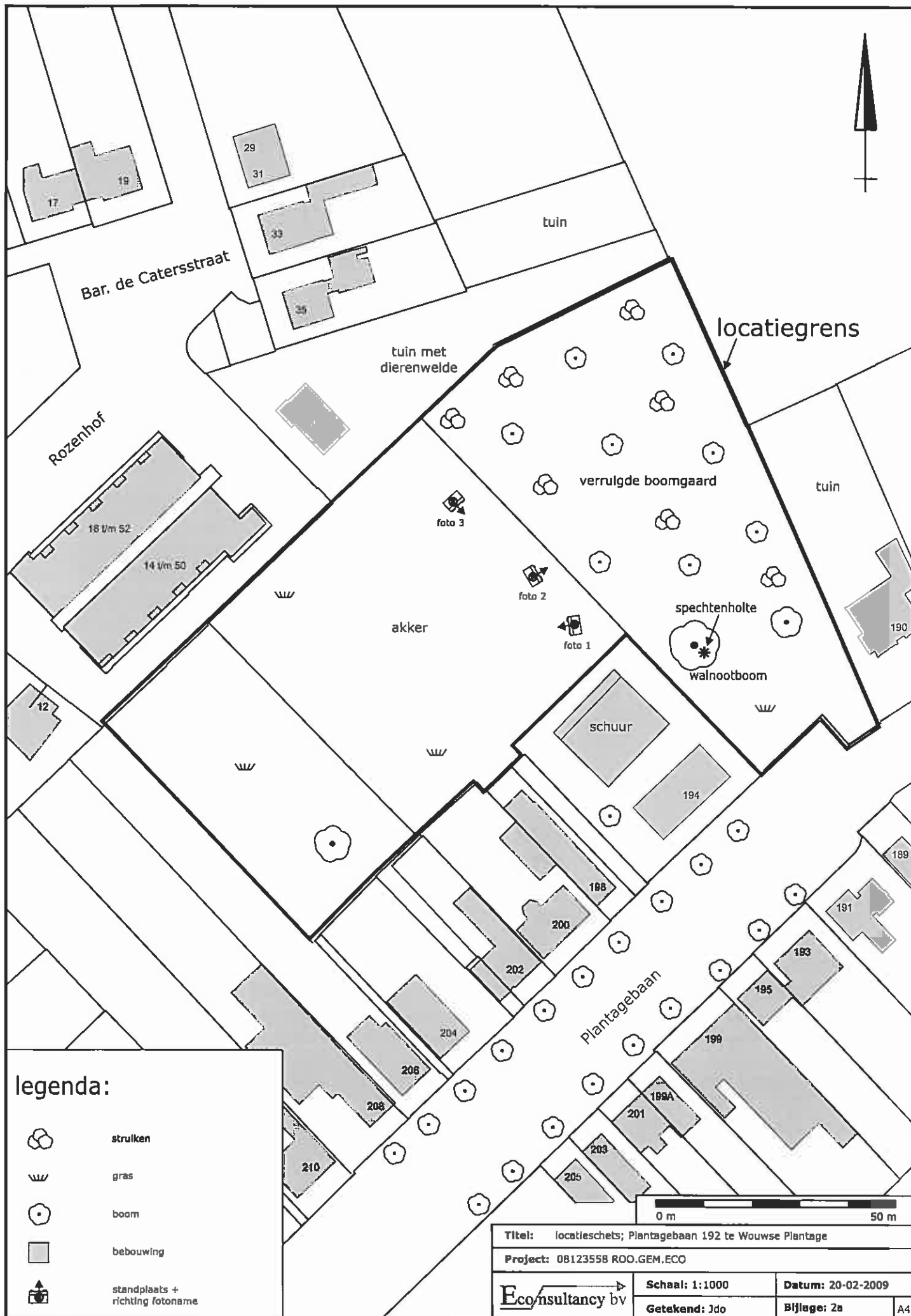
Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van niet jaarrond beschermde broedvogels is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Indien uit aanvullend veldonderzoek blijkt dat de onderzoekslocatie een belangrijke functie heeft voor vleermuizen en/of deel uitmaakt van het functionele leefgebied van grote bonte specht, kerkuil en/of steenuil, is voor het verstoren hiervan een ontheffing noodzakelijk.

Titel: Topografische ligging van de onderzoekslocatie		
Project: 08123558 ROO.GEM.ECO		
Ecoconsultancy bv	Schaal: 1:25.000	Datum: 02-02-2009
	Keertblad: 49 E	Bijlage: 1

Bar. de Catersstraat

Rozenhof

tuin

locatiegrens

tuin met dierenweide

verruigde boomgaard

tuin

18 1/2 m 52

14 1/2 m 50

foto 3

foto 2

foto 1

akker

spechtenholte

walnootboom

schuur

12

190

189

191

198

200

202

204

206

208

210

Plantagebaan

183

195

199

199A

201

203

205

legenda:

struiken

gras

boom

bebouwing

standplaats + richting fotoname

0 m 50 m

Titel: locatieschets; Plantagebaan 192 te Wouwse Plantage

Project: 08123558 ROO.GEM.ECO

Ecoconsultancy bv

Schaal: 1:1000

Datum: 20-02-2009

Getekend: Jdo

Bijlage: 2a

A4

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. westelijke gedeelte van onderzoekslocatie; akker/grasland

Foto 2. oostelijke gedeelte van onderzoekslocatie; verruigde boomgaard

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. naastgelegen schuur; potentiële verblijfplaats kerkuil, steenuil en grootoorvleermuis

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Delft, J.J.C.W. van & W. Schuitema, 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Twisk, P. & H. Limpens, 2006. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Een thuis voor de vleermuis. Zoogdierverseniging VZZ, Arnhem

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.brabant.nl (natuurgegevens Noord-Brabant)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
- www.vlindernet.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders)
- www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de enige wet die de bescherming van wilde dier- en plantensoorten in Nederland regelt. In deze wet zijn de soortbeschermingsparagrafen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn opgenomen. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen (zie tabel I). De Flora- en faunawet hanteert een drietal beschermingscategorieën (zie tabel II). De volledige lijsten met beschermde soorten zijn (vanwege de omvang) terug te vinden op de website van het Ministerie van LNV. Indien een activiteit niet verstorend werkt of geen nadelige gevolgen heeft, waardoor aangetoond kan worden dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden voor de in het gebied voorkomende beschermde soorten, hoeft er in de meest voorkomende gevallen geen ontheffing aangevraagd te worden. Ook al vindt er geen overtreding plaats dan dient er ten alle tijden rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht (Tabel III).

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voor verstoring bij alle overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. De ontheffingaanvraag wordt dan getoetst aan het criterium 'Doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde 'lichte toets').
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

In oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet omvat de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Door de verankering van de Europese wetgeving in de Natuurbeschermingswet ten aanzien van gebieden zullen de termen habitat- en vogelrichtlijngebied komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.

In Nederland wordt een vergunningsstelsel toegepast waardoor een zorgvuldige afweging rondom projecten die gevolgen kunnen hebben in en op Natura-2000 gebieden gewaarborgd is. De vergunningen worden beoordeeld en afgegeven door de provincies of door het ministerie van LNV via Dienst Regelingen. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. In deze plannen staat wat wel en wat niet mag in en om een Natura-2000 gebied. Tot die tijd zal er per project beoordeeld moeten worden of er een mogelijk significant effect te verwachten valt op een beschermd gebied. In de Natuurbeschermingswet zijn tevens de Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands (Verdrag van Ramsar, Wetlands conventie) opgenomen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De natuur in Nederland is behoorlijk versnipperd. Om daar verandering in aan te brengen werken het Rijk en de provincies sinds 1990 aan de aanleg van een duurzaam, samenhangend netwerk van grote en kleine natuurgebieden: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de vaak verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Zo'n zone kan bestaan uit natuurvriendelijke oevers, houtsingels, bosjes, heidevelden en struweel. Maar het kan ook een serie poelen zijn, kruidenrijk grasland, natte weilanden of graanakkers. Dieren en planten kunnen zich zo van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het Ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen Rode Lijsten samengesteld, die regelmatig bijgewerkt worden. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. In door het Ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen staan welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor compensatieverplichtingen.

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA MET
AANVULLEND VELDONDERZOEK

PLANTAGEBAAN 192

TE WOUWSE PLANTAGE

GEMEENTE ROOSENDAAL

Project: ROO.GEM.ECO
Rapportnummer: 09043240
Status: Eindrapportage
Datum: 30 oktober 2009
Opdrachtgever: Gemeente Roosendaal
Postbus 5000
4700 KA Roosendaal
Tel. 0165 - 579315
Contactpersoon: Mevr. I. Sep

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl

Opsteller: Ing. M. Koen
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ir. J. Mos
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
4.1	Quickscan	3
4.2	Aanvullend veldonderzoek	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
5.1	Vogels	5
5.2	Vleermuizen	5
5.3	Overige zoogdieren	7
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	7
5.5	Libellen en dagvlinders	7
5.6	Vaatplanten	8
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	8
6.1	Flora- en faunawet	8
6.2	Algemene zorgplicht	10
6.3	Gebiedsbescherming	10
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy bv heeft van de gemeente Roosendaal opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna met aanvullend veldonderzoek aan de Plantagebaan 192 te Wouwse Plantage in de gemeente Roosendaal.

De quickscan flora en fauna met aanvullend veldonderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie. Naar aanleiding van de quickscan is het onderhavige onderzoek uitgebreid met een aanvullend veldonderzoek met betrekking tot vleermuizen, uilen en spechten.

Econsultancy bv is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy bv ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Roosendaal bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 9.400 \text{ m}^2$) is gelegen aan de Plantagebaan 192, in de kern van Wouwse Plantage in de gemeente Roosendaal (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Wouw, sectie H, nummers 1814, 1819 en 1862.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 085.790$, $Y = 388.810$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 085/388.

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd en onverhard. Het westelijke terreindeel is in gebruik geweest als akkerland en grasland. Het oostelijke terreindeel betreft een verruigde boomgaard met een dichte ondergroei van wilde braam. De dichte ondergroei is in augustus 2009 gemaaid en verwijderd. Het zuidoostelijke terreindeel bestaat uit verruigd grasland, eveneens in augustus 2009 gemaaid, met enkele bomen waaronder een walnootboom.

Rondom de onderzoekslocatie bevindt zich bebouwing, variërend van oude boerderijen met grote (deels open) schuren tot relatief nieuwe woningen met onderhouden siertuinen. Ten noordoosten van de onderzoekslocatie bevindt zich een kwekerij. Ten noordwesten bevindt zich een appartementencomplex. De overige directe omgeving bestaat uit woonpercelen bestaande uit tuinen en bebouwing als woningen, garages en schuren. De omgeving direct buiten de bebouwde korn van Wouwse Plantage bestaat hoofdzakelijk uit agrarische percelen en een bosgebied.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Direct ten zuidwesten van het dorp Wouwse Plantage bevindt zich wel het bos- en natuurgebied "Brabantse Wal", dat met een oppervlakte van 4.906 ha is aangewezen als Natura 2000-gebied, alsmede Vogel- en Habitatrichtlijngebied. De Habitatrichtlijnsoorten voor dit gebied zijn kamsalamander en drijvende waterweegbree. De Vogelrichtlijnsoorten voor dit gebied zijn dodaars, geoorde fuut, wespendif, nachtzwaluw, zwarte specht en boomleeuwerik (bron: Ministerie LNV).

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie bevindt zich niet in een kerngebied, verbindinggebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. Het reeds genoemde Natura 2000-gebied "Brabantse Wal" is tevens aangewezen als EHS kerngebied. Daarnaast bevinden zich in het buitengebied enkele houtsingels en smalle watergangen, welke een ecologische verbinding vormen en tevens onderdeel zijn van de EHS.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens om op de onderzoekslocatie een woningbouwlocatie te ontwikkelen voor ongeveer 20 tot 28 woningen voor doelgroepen die aansluiten bij de behoefte vanuit het dorp.

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de te ontwikkelen woningbouwlocatie zal de huidige functie van het terrein geheel verdwijnen. Alle bomen en struiken zullen worden verwijderd. Daarnaast zal het terrein, ten aanzien van de huidige situatie, meer worden verlicht door het plaatsen van verlichting bij de nieuwbouw.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Quickscan

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 22 januari 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

4.2 Aanvullend veldonderzoek

Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode juni - september twee aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Vanwege de aanwezigheid van één potentiële geschikte boomholte en de aanwezigheid van geschikt foerageerhabitat, zijn de functies zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf en foerageerhabitat onderzocht. De mogelijke verblijfsfuncties hebben enkel betrekking op de boomholte en op boomgebruiken-de vleermuissoorten. De boomholte is met behulp van een boomcamera (endoscoop) onderzocht. Daarnaast is tevens gelet op de functie vliegrouete met betrekking tot de soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Tijdens beide veldbezoeken heeft er tevens een inspectie plaatsgevonden van de, buiten de onderzoekslocatie gelegen, schuur (Plantagebaan 194). Hierbij is gelet op de aanwezigheid van vleermuissoorten als gewone grootoorvleermuis, die gebruik maken van schuren als verblijfplaats.

De toegepaste inventarisatiemethode is gebaseerd op "Het protocol voor vleermuisinventarisaties, 2 april 2009", met als doelsoort gewone grootoorvleermuis ten aanzien van verblijfs- en foerageerfunctie. De minimale onderzoeksinspanning voor andere mogelijke soorten en functies, zoals foerageerhabitat en vliegrouete van gewone dwergvleermuis en laatvlieger, valt binnen de uitgevoerde onderzoeksinspanning.

Het protocol is opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met het Ministerie van LNV en de Gegevensautoriteit Natuur. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten.

Door de relatief geringe omvang van het geschikte foerageerhabitat, de aanwezigheid van slechts één potentiële geschikte holte op de locatie en het werken met een boomcamera (endoscoop), is het aantal veldbezoeken teruggebracht van vijf naar twee veldbezoeken. Daarnaast was de naastgelegen schuur toegankelijk en controleerbaar op de aanwezigheid van vleermuizen, die de schuur als verblijfplaats gebruiken.

De inventarisaties en inspecties zijn uitgevoerd met behulp van batdetectors (Pettersson D 240x en D 200), zaklampen en een boomcamera (endoscoop). Op basis van de veldwaarnemingen zijn de vliegpatronen in kaart gebracht.

Uilen

Voor uilen is tijdens de broedperiode de naastgelegen schuur eenmalig gecontroleerd op de aanwezigheid van steenuil of kerkuil. Tijdens de inspectie is gezocht naar braakballen, uitwerpselen en ruiveren. Daarnaast is gedurende het vleermuizenonderzoek tevens gelet op de mogelijke aanwezigheid van uilen op de onderzoekslocatie.

Spechten

Voor spechten is tijdens het broedseizoen de aanwezige potentiële nestholte geïnspecteerd met behulp van een boomcamera (endoscoop). Daarnaast is er gedurende het aanvullende veldbezoek in juni gelet op de eventuele aanwezigheid van spechten met territoriale gedragingen.

In tabel I zijn per soortgroep de maand van uitvoer en de onderzoeksmethodiek weergegeven. Tabel II geeft per veldbezoek de tijdstippen en waarnemingscondities weer.

Tabel I onderzoeksinspanning per soortgroep

	jan.	feb.	maart	april	mei	juni	juli	augustus	totaal
quickscan	terreininspectie overdag								
vleermuizen						avondronde + inspectie schuur	-	avondronde + inspectie schuur	2 bezoeken
uilen						inspectie schuur	-	inspectie schuur	2 bezoeken
spechten						inspectie holte	-		1 bezoek

Tabel II tijdstippen en de waarnemingscondities per veldbezoek

Datum	Begintijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
22 januari 2009	13.00	14.00	Temperatuur circa 5°C, motregen, zwaar bewolkt en windkracht 2-3 bft.
24 juni 2009	20:30	01:30	Temperatuur circa 18°C, droog, helder en windkracht 3-4 bft.
25 augustus 2009	19:45	00:45	Temperatuur circa 17°C, droog, vrijwel onbewolkt en windkracht 1-2 bft.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok slecht is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok één soort van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004 is waargenomen. Dit kan betrekking hebben op een Rode Lijstsoort als huismus, ringmus, boerenzwaluw, huiszwaluw, kerkuil, steenuil of patrijs.

Door de aanwezigheid van een verruigde boomgaard met verschillende fruitbomen en struiken, is de onderzoekslocatie geschikt voor diverse broedvogels. De ondergroei van de verruigde boomgaard, welke in augustus 2009 is gemaaid, kan voornamelijk broedgelegenheid bieden aan vogelsoorten als braamsluiper, heggenmus en winterkoning. Tijdens het veldbezoek in januari (quickscan), zijn op het westelijke terreindeel twee patrijzen waargenomen.

De oude (deels open) schuur, op het perceel van Plantagebaan 194, vormt een potentiële verblijfplaats voor kerkuil of steenuil. Zowel steenuil als kerkuil zijn opgenomen in de Rode Lijst 2004 van bedreigde vogelsoorten, met als status kwetsbaar. Het nest (vaste verblijfplaats) en het essentiële leefgebied van beide soorten is jaarrond beschermd. Tijdens geen van de veldbezoeken zijn er uilen waargenomen of sporen van uilen aangetroffen op of nabij de onderzoekslocatie. Tevens zijn tijdens de inspecties van de naastgelegen schuur geen nestresten, uitwerpselen, braakballen of ruiveren gevonden. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de onderzoekslocatie of de naastgelegen schuur een essentiële functie heeft voor steenuil of kerkuil. Tijdens de inspectie zijn er in de schuur wel nestresten van lijsterachtigen als merel en zanglijster aangetroffen.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op holtes, hierbij is in de walnootboom een holte aangetroffen. Na een nadere inspectie van de holte met behulp van een boomcamera (endoscoop), is gebleken dat de holte niet ver genoeg doorloopt en het geen nestholte van een specht of andere hollenbroeder betreft.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2009) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart en baardvleermuis.

Uit het Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant (Twisk & Limpens, 2006) blijkt dat binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende soorten vleermuizen zijn waargenomen; gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De aanwezige holte in de walnotenboom is, na inspectie met de boomcamera (endoscoop), niet geschikt bevonden als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. De onderzoekslocatie is verder geheel onbebouwd en uit de inspectie is gebleken dat er geen geschikte boomholtes aanwezig zijn. Hierdoor kan worden uitgesloten dat er (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De schuur, op het perceel van Plantagebaan 194, vormt een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen als gewone grootoorvleermuis. Tijdens geen van de veldbezoeken zijn er vleermuizen of uitwerpselen aangetroffen in de schuur op het perceel van Plantagebaan 194.

De overige bebouwing in de directe omgeving van de onderzoekslocatie is potentieel geschikt voor vleermuizen. Tijdens het aanvullende onderzoek zijn vanuit de richting van de Jasmijnstraat meerdere gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Naar verwachting bevindt zich in een of meerdere woningen aan deze straat verblijfplaatsen voor deze voornamelijk spouwbewonende vleermuissoorten. De vermoedelijke verblijfplaatsen in de bebouwing ten noorden van de onderzoekslocatie ondervinden, door de afstand tot de nieuwbouwlocatie, geen hinder van de voorgenomen plannen.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie, met name het oostelijke gedeelte, vormt geschikt foerageerhabitat voor de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Tijdens het aanvullende veldonderzoek is geen grootoorvleermuis op of in de nabijheid van de onderzoekslocatie waargenomen. Aan het begin van de twee avondronden zijn wel, tot maximaal 1 uur na zonsondergang, enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen op het oostelijke gedeelte (boomgaard) van de onderzoekslocatie. Daarnaast is tijdens het laatste veldbezoek, gedurende enkele minuten, een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen in de schuur van Plantagebaan 194. Na enkele keren in de schuur te hebben gefoerageerd vloog het dier via de Plantagebaan in westelijke richting weg en is gedurende de resterende tijd van het veldbezoek niet meer teruggekeerd.

Van alle waargenomen vleermuizen vloog het merendeel direct in westelijke richting, zonder aandacht te besteden aan de onderzoekslocatie. Naar verwachting zullen de vleermuizen, die binnen de bebouwde kom van Wouwse Plantage verblijven, gaan foerageren in het bos- en natuurgebied ten westen van Wouwse Plantage.

Door de voorgenomen plannen, het verdwijnen van de verruigde boomgaard, gaat er geen essentieel foerageerhabitat verloren ten aanzien van de locatie vleermuizen populatie. Door (een deel van de boomgaard) te handhaven of door groene elementen met inheemse bomen en struiken aan te planten, langs onder andere de randen van het toekomstige terrein, zullen gewone dwergvleermuizen toch van de onderzoekslocatie gebruik kunnen blijven maken om te foerageren.

Vliegroutes

De tijdens het aanvullend onderzoek waargenomen gewone dwergvleermuizen en laatvliegers passeerden de onderzoekslocatie via de verruigde boomgaard of via de noordgrens van de onderzoekslocatie. Vervolgens vlogen de dieren via de bomen langs de Plantagebaan of via relatief donkere achtertuinen in westelijke richting. Daarnaast zijn hoog boven de onderzoekslocatie een aantal passerende rosse vleermuizen waargenomen, deze vlogen echter in oostelijke richting om naar verwachting te gaan foerageren in het open buitengebied ten oosten van Wouwse Plantage. De vliegpatronen van de waargenomen soorten zijn globaal weergegeven in bijlage 2a.

Tijdens de eerste avondronde zijn er 15 passerende gewone dwergvleermuizen en 6 laatvliegers waargenomen, die via de oost- of noordzijde de onderzoekslocatie passeerden. Tijdens de tweede avondronde lagen de aantallen lager, wat naar verwachting te maken heeft met het uiteenvallen van kraamkolonies en dat gewone dwergvleermuizen zich vanaf juli in kleinere groepjes verspreiden over meerdere verblijfplaatsen. Ondanks de ligging binnen de bebouwde kom en de relatieve kleinschaligheid van de enigszins lijnvormige donkere (groene) elementen, is hier toch sprake van een vliegroute.

Indien de boomgaard (deels) gehandhaafd blijft of wanneer er een groene corridor met inheemse bomen en struiken wordt aangeplant langs de oostelijke en noordelijke rand van het toekomstige terrein, zal de functie vliegroute niet dermate worden verstoord, dat vleermuizen er geen gebruik meer van kunnen en zullen maken.

5.3 Overige zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor algemene grondgebonden zoogdieren als egel, konijn, wezel en diverse algemene muizensoorten. Door de aanwezigheid van dichte begroeiing als braam op het oostelijke terreindeel, zijn er op de onderzoekslocatie voldoende plekken om te schuilen. Doordat het merendeel van de ondergroei is gemaaid, is het aanbod van schuilgelegenheid sterk verminderd. Echter geldt voor de te verwachten algemeen voorkomende soorten in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring als opschoning niet noodzakelijk is.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de meest recente gegevens van RAVON (1997- 2006) en de Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant (Delft & Schuitema, 2005) zijn in het uurhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en levendbarende hagedis. Van de waargenomen soorten is alleen de bruine kikker binnen het kilometerhok van de onderzoekslocatie waargenomen.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Op het oostelijke terreindeel kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Door het ontbreken van wateroppervlakten als beken, sloten, plassen en vijvers op de onderzoekslocatie, zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen uit te sluiten.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarnemingen van levendbarende hagedis hebben naar verwachting betrekking op het natuurgebied "Brabantse Wal".

5.5 Libellen en dagvlinders

Voor libellen geldt dat water noodzakelijk is ter voortplanting. Gezien het ontbreken van water kan worden gesteld dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie op de onderzoekslocatie te vestigen.

Beschermden dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermden dagvlindersoort.

Het is niet uit te sluiten dat er incidenteel waarnemingen gedaan kunnen worden van beschermden en zeldzame soorten. Dit komt doordat veel soorten na hun voortplantingstijd zwerfgedrag vertonen.

5.6 Vaatplanten

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, goed is onderzocht op de aanwezigheid van vaatplanten. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok één soort van de Flora- en faunawet tabel 1 is waargenomen. Dit kan mogelijk betrekking hebben op brede wespenorchis. Voor een tabel 1 soort geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Volgens het natuurloket zijn er geen soorten waargenomen waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling geldt.

Gezien het voormalige gebruik van het westelijke terreindeel als akkerland en omdat het oostelijke terreindeel tot aan augustus dicht begroeid was met voornamelijk brandnetel en braam, is het niet te verwachten dat er beschermde plantensoorten op de locatie aanwezig zijn.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er, gedurende het broedseizoen, overtredingen voor broedvogels niet uitgesloten. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling of wegens het ontbreken van een essentiële gebiedsfunctie, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen, mits in de directe nabijheid geschikte alternatieve nestlocaties aanwezig zijn. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien bomen, struiken en andere broedgelegenheden buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie.

In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend blijft echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren.

Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereenvolgend gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven en indien nodig een ontheffing aan te vragen (Limpens, 2005).

Vliegroute

Indien al het aanwezige groen op de onderzoekslocatie zal verdwijnen en er ten behoeve van de nieuwbouw verlichting wordt geplaatst, zullen vleermuizen de huidige vliegroute mogelijk gaan vermijden. Omdat de vliegroute zich in een kleinschalige bebouwde kom bevindt, zullen de vleermuizen naar verwachting hun route lichtelijk aanpassen, zonder hierbij extra energie te verliezen. Dit zou niet het geval zijn wanneer het een vliegroute door een open landschap zou betreffen, waarbij door het verstoren ervan de weg naar een foerageergebied wordt afgesneden/onderbroken. Dit zou namelijk wel mogelijke negatieve gevolgen kunnen hebben voor de plaatselijke vleermuispopulatie. Met betrekking tot de onderzoekslocatie zal de route naar het foerageergebied, ten westen van Wouwse Plantage, echter niet worden afgesneden/onderbroken. Hierdoor is er, door uitvoering van de voorgenomen plannen, geen sprake van een langere vliegtijd. Overtreding ten aanzien van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

Econsultancy adviseert wel om de boomgaard (deels) te handhaven of weer een groene corridor met inheemse bomen en struiken te realiseren, zodat vleermuizen gebruik kunnen blijven maken van een dergelijke (donkere) vliegroute. Het aanbrengen van extra beplanting langs de noordgrens zal het mogelijk negatieve effect van verlichting kunnen voorkomen.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de te verwachten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie, dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren als egel en amfibieën als gewone pad. Eventueel aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen of dienen eventueel met zorg te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de voorgenomen ingreep. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Tevens rekening houdend met het broedseizoen is half augustus - half november de minst ongunstige periode ten aanzien van mogelijk aanwezige diersoorten met betrekking tot het verwijderen van beplanting.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is gelegen in de nabijheid van het Natura 2000-gebied 'Brabantse Wal'. Vanwege de ligging binnen de bebouwde kom en het ontbreken van een directe verbinding met het natuurgebied hebben de voorgenomen plannen geen invloed op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied.

Vanwege de ligging binnen de bebouwde kom heeft de voorgenomen ingreep geen effect op een EHS kerngebied, verbindingszone of verwervingszone, dat zich buiten de bebouwde kom van Wouwse Plantage bevindt. In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en EHS) is geen nadere toetsing noodzakelijk.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy bv heeft in opdracht van de gemeente Roosendaal een quickscan flora en fauna met aanvullend veldonderzoek uitgevoerd aan de Plantagebaan 192 te Wouwse Plantage in de gemeente Roosendaal.

De quickscan flora en fauna met aanvullend veldonderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep:

De opdrachtgever is voornemens om op de onderzoekslocatie een woningbouwlocatie te ontwikkelen voor ongeveer 20 tot 28 woningen voor doelgroepen die aansluiten bij de behoefte vanuit het dorp. Ten behoeve van de te ontwikkelen woningbouwlocatie zal de huidige functie van het terrein geheel verdwijnen. Alle bomen en struiken zullen worden verwijderd. Daarnaast zal het terrein, ten aanzien van de huidige situatie, meer worden verlicht door het plaatsen van verlichting bij de nieuwbouw.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De beplanting op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan diverse niet jaarrond broedvogels. De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het leefgebied van een kerkuil of steenuil. In de bomen zijn geen spechtenholtes aanwezig. Op de onderzoekslocatie zijn geen verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. De verruigde boomgaard op het oostelijke terreindeel wordt wel door enkele gewone dwergvleermuizen gebruikt om aan het begin van de avond te foerageren. Daarnaast gebruiken gewone dwergvleermuizen en laatvliegers de relatief donkere oost- en noordrand van de onderzoekslocatie als vliegroute.

Het oostelijke terreindeel biedt geschikte schuilmogelijkheden aan algemene grondgebonden zoogdieren als egel en vormt geschikt landhabitat voor algemeen voorkomende amfibieën als gewone pad. Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat en deze zijn niet binnen het plangebied te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien bomen, struiken en andere broedgelegenheden buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend blijft echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Econsultancy adviseert om de boomgaard (deels) te handhaven of weer een groene corridor met inheemse bomen en struiken te realiseren, zodat vleermuizen gebruik kunnen blijven maken van een dergelijke (donkere) vliegroute. Het aanbrengen van extra beplanting langs de noordgrens zal het mogelijk negatieve effect van verlichting kunnen voorkomen.

Algemene zorgplicht:

In het kader van de zorgplicht dient bij het verwijderen van de beplanting op de onderzoekslocatie rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van kleine zoogdieren en amfibieën. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Tevens rekening houdend met het broedseizoen is half augustus - half november de minst ongunstige periode ten aanzien van mogelijk aanwezige diersoorten met betrekking tot het verwijderen van beplanting.

Gebiedsbescherming:

De EHS zal niet worden aangetast door de herbesteding van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c:

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings- aanvraag noodzakelijk (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	mogelijk	nee	ontheffing niet mogelijk	het verstoren van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroules	mogelijk	nee	nee	advies om boomgaard (deels) te behouden of nieuwe groene corridor aan te planten
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.